

บทที่ 4

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) ในเขตกรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตกรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม ระดับการศึกษา รายได้ อาชีพก่อนเกษียณอายุ ภาวะสุขภาพ
2. ปัจจัยดึงดูด ได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยมเกี่ยวกับการทำงานช่วยเหลือสังคม
3. ปัจจัยผลักดัน ได้แก่ ความต้องการทำประโยชน์แก่สังคม
4. ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านการช่วยเหลือสังคม ความเชื่อในความสามารถของตนเอง แรงสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลต่าง ๆ คือ คู่สมรส ญาติพี่น้อง บุตรหลาน เพื่อน

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมาประมวลผลผ่านระบบคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) ซึ่งสถิติสำคัญที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ การหาค่าร้อยละ (Percentage) ของคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล ด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ผลการวิเคราะห์ที่อธิบายคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สูงอายุ ที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน ปัจจัยสนับสนุน ในการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ และรูปแบบการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางกายภาพ ปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน ปัจจัยสนับสนุน กับ การทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ รูปแบบการทำงานช่วยเหลือสังคมของผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ผลการวิเคราะห์ที่อธิบายคุณลักษณะทางกายภาพของผู้สูงอายุที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4.1

ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้สูงอายุที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร

(N=62)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	39	62.9
หญิง	23	37.1
อายุ		
60-64 ปี	22	35.5
65-69 ปี	25	40.3
70 ปีขึ้นไป	15	24.2
อายุเฉลี่ย = 66.4 ปี อายุสูงสุด = 78 ปี อายุต่ำสุด = 60 ปี ฐานนิยม = 66 ปี		
สถานภาพทางสังคม		
โสด	2	3.2
แต่งงาน	41	66.1
หม้าย	15	24.2
หย่าร้าง	3	4.8
แยกกันอยู่	1	1.6

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

(N=62)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	28	45.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	6	9.7
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	5	8.1
อนุปริญญา/ปวส.	11	17.7
ปริญญาตรี	12	19.4
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
รายได้		
ไม่มีรายได้	25	40.3
1,001–3,000 บาท	9	14.5
3,001–6,000 บาท	9	14.5
6,001–9,000 บาท	7	11.3
9,001 ขึ้นไป	12	19.4
รายได้เฉลี่ย = 7,554.05 บาท รายได้สูงสุด = 18,000 บาท รายได้ต่ำสุด = ไม่มีรายได้		
โรคประจำตัว		
มี	36	58.1
ไม่มี	26	41.9
อาชีพ		
รับราชการ	22	35.5
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	6.5
ลูกจ้าง	6	9.7
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	17	27.4
แม่บ้าน	10	16.1
รับจ้างทั่วไป	3	4.8

จากตารางที่ 4.1 แสดงปัจจัยส่วนบุคคลของผู้สูงอายุที่เป็นอาสาสมัครพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 62 คน มีสัดส่วนเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.9 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 37.1 ในส่วนของอายุกลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 66.4 ปี อายุสูงสุด 78 ปี อายุต่ำสุด 60 ปี ส่วนมากเป็นผู้ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 65–69 ปี คือ ร้อยละ 40.3 รองลงมา อายุระหว่าง 60–64 ปี คือ ร้อยละ 35.5 ที่เหลือ อายุ 70 ปีขึ้นไป ร้อยละ 24.2 ในส่วนของสถานภาพทางสังคม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพแต่งงาน ร้อยละ 66.1 รองลงมา คือ หม้าย ร้อยละ 24.2 , หย่าร้าง ร้อยละ 4.8, โสด ร้อยละ 3.2 และร้อยละ 1.6 แยกกันอยู่ในส่วนของการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า คือ ร้อยละ 45.2 รองลงมา ร้อยละ 19.4 เป็นผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 17.7 เป็นผู้มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. ร้อยละ 9.7 เป็นผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 8.1 เป็นผู้มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือปวช. ตามลำดับ ในส่วนของรายได้เฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 7,554.05 บาท รายได้สูงสุด คือ 18,000 บาท และรายได้ต่ำสุด คือ ไม่มีรายได้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.9 คือ ผู้ไม่มีรายได้ รองลงมา ร้อยละ 19.4 รายได้ 9,001 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 14.5 เป็นผู้มียาได้ระหว่าง 3,001–6,000 บาท ร้อยละ 12.9 เป็นผู้มียาได้ระหว่าง 1,001–3,000 บาท และร้อยละ 11.3 เป็นผู้มียาได้ระหว่าง 6,001–9,000 บาท ตามลำดับ ในส่วนของภาวะสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.1 เป็นผู้มีโรคประจำตัว และโรคประจำตัวส่วนใหญ่ คือ โรคเบาหวาน ความดันโลหิต ปวดเมื่อยตามตัว ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือร้อยละ 41.9 ไม่มีโรคประจำตัว ในส่วนของอาชีพเดิมก่อนเกษียณอายุ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 35.5 ประกอบอาชีพรับราชการ รองลงมา คือ ร้อยละ 27.4 ประกอบอาชีพค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 16.1 เป็นแม่บ้าน ร้อยละ 9.7 ประกอบอาชีพเป็นลูกจ้าง ร้อยละ 6.5 ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ และร้อยละ 4.8 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป